

I

Vrijdagmiddag vijf uur, misschien wel de moeilijkste tijd om onopgemerkt te blijven in een stad. Of de makkelijkste. Want op vrijdagmiddag om vijf uur kijken mensen nergens naar. Alleen naar de weg voor zich.

De man met het geweer reed naar het noorden. Niet snel, niet langzaam. Zonder aandacht te trekken. Onopvallend. Hij reed in een lichtgekleurde MPV die zijn beste tijd had gehad. Hij was alleen. Hij droeg een lichte regenjas en een vormeloze pet van het soort dat oudere mannen op de golfbaan dragen als de zon schijnt of als het regent. Rondom de pet liep een band in twee kleuren rood. Hij had hem diep over zijn ogen getrokken. De jas helemaal dichtgeknoopt. De man droeg een zonnebril, al was het bewolkt en had de MPV getint glas. En hij had handschoenen aan, al was het pas over drie maanden winter en was het niet koud.

De stroom auto's ging langzamer rijden en begon stapvoets aan het stuk waar First Street heuvelop ging. Waar een rijbaan was opgebroken stond alles stil. Overal in de stad werd aan de weg gewerkt. Rijden door de stad was al een jaar lang een nachtmerrie. Gaten in het wegdek, vrachtwagens met steenslag, betonwagens en asfaltmachines. De man met het geweer haalde een hand van het stuur. Schoof zijn mouw terug. Keek op zijn horloge.

Elf minuten.

Geduld.

Hij nam zijn voet van de rem en kroop vooruit. Opnieuw moest hij stoppen, aan het begin van het winkelcentrum waar de weg smaller werd en de trottoirs breder. Links en rechts grote woningen, het volgende steeds iets hoger dan het vorige vanwege de heuvel. Op de brede trottoirs hadden winkellende mensen ruimte om te slenteren. Smeedijzeren vlaggenstokken en smeedijzeren lantaarnpalen stonden als wachtposten tussen de mensen en de auto's. De mensen kregen meer ruimte dan de auto's. De auto's kropen verder. Hij keek opnieuw op zijn horloge.

Acht minuten.

Geduld.

Honderd meter verder werd het wat minder chic. De file loste op. First Street werd breder en zag er weer een beetje sjofel uit. Bars en dollarshops. Dan een parkeergarage aan de linkerkant. Daarnaast een bouwplaats waar de parkeergarage werd uitgebreid. Nog wat verder blokkeerde een lage muur de straat. Erachter was een winderige promenade met een vijver en een fontein. Links van het plein de oude bibliotheek. Rechts een nieuw kantoorgebouw. Erachter een zwart glazen toren. First Street maakte een haakse bocht naar rechts voor de scheidingsmuur van het plein en liep verder weg in westelijke richting langs rommelige achteringen en laadplatforms en uiteindelijk onder het viaduct van de snelweg door. Maar de man in de MPV nam gas terug voor de bocht en sloeg linksaf de parkeergarage in. Hij reed zonder aarzelen naar binnen. Er was geen slagboom, want bij elke parkeerplaats stond een meter. Er was dus geen kassa, geen getuige, geen kaartje, geen papieren spoor. De man in de MPV wist dat allemaal. Op de eerste verdieping reed hij naar de achterste hoek van de garage. Hij liet de motor lopen, gleed uit de auto en haalde een oranje verkeerskegel weg van de parkeerplaats waar hij wilde staan. Het was de laatste parkeerplaats in het oude gedeelte van de garage, meteen naast de nieuwbouw.

Hij parkeerde de MPV en zette de motor uit. Zat even roerloos. In de garage was het rustig. De garage stond helemaal vol met stille auto's. De parkeerplaats die hij had afgezet met de verkeerskegel was de laatste vrije plaats. De garage was altijd vol. Dat wist hij. Daarom maakten ze hem twee keer zo groot. Er stonden auto's van mensen die gingen winkelen. Daarom was het er zo rustig. Niemand met een beetje verstand zou proberen te vertrekken om vijf uur. Niet tijdens het spitsuur. Niet met al dat oponthoud door wegwerkzaamheden. Ze waren al om vier uur vertrokken of ze zouden tot zes uur wachten.

De man in de MPV keek op zijn horloge.

Vier minuten.

Makkelijk.

Hij opende het portier en stapte uit. Haalde een kwartje uit zijn zak en gooide het in de meter. Draaide de knop resoluut om, hoorde de munt vallen en zag op de meter dat hij er een uur voor terug kreeg. Verder was er geen enkel geluid. Niets in de lucht dan de geur van geparkeerde auto's. Benzine, rubber, koude uitlaatgassen.

Hij stond stil naast de MPV. Hij droeg een paar oude Clarks. Zand-

kleurig suède, één paar vetergaten, crêpezolen, gemaakt in Engeland, erg in trek bij soldaten van de Special Forces. Een klassiek ontwerp, onveranderd in misschien wel zestig jaar.

Hij wierp een blik op de parkeermeter. Negenenvijftig minuten. Hij opende de schuifdeur van de MPV, boog naar binnen, vouwde een deken open zodat het geweer tevoorschijn kwam. Het was een Springfield M1A Super Match semiautomaat, walnoten kolf, zware match-loop, 10-schots magazijn, kaliber .308. Het was de commerciële versie van de M14 semiautomaat, het scherpschuttersgeweer dat het Amerikaanse leger lang geleden had gebruikt tijdens zijn diensttijd. Het was een goed wapen. Misschien niet zo nauwkeurig bij het eerste koude schot als een eersteklas grendelgeweer, maar goed genoeg. Beslist goed genoeg. Hij hoefde er niet ver mee te schieten. Het was geladen met Lake City M852-patronen. Zijn favoriete op maat gemaakte patronen. Speciaal Lake City Matchhulzen, Federal-kruit, Sierra Matchking 168-grain hollow point boat tail-kogels. De munitie was waarschijnlijk beter dan het geweer. Een niet helemaal perfecte combinatie.

Hij luisterde naar de stilte en tilde het geweer van de achterbank. Nam het mee naar waar de oude garage ophield en het nieuwe deel begon. Tussen het oude en het nieuwe beton was een sleuf van een centimeter. Als een grens. Hij nam aan dat het een uitzetvoeg was. Tegen de hitte van de zomer. Hij nam aan dat ze hem zouden vullen met teer. Erboven was geelzwart afzettingstape gespannen tussen twee pilaren, *Voorzichtig, niet betreden*. Hij liet zich op een knie zakken en gleeed eronderdoor. Hij richtte zich weer op en liep de onafgewerkte, nieuwe ruimte in.

Delen van de nieuwe betonnen vloer waren glad afgestreakt, andere delen waren nog ruw in afwachting van de afwerklaag. Er waren hier en daar wat steigerplanken om op te lopen. Er waren schots en scheve stapels papieren cementzakken, sommige leeg, andere nog vol. Er waren nog meer open uitzetvoegen. Er waren snoeren met gloeilampen, uitgeschakeld. Lege kruiwagens, vertrapte frisdrankblikjes, kabelhaspels, onverklaarbare stukken hout, hopen kapotgeslagen puin, zwiigende betonmolens. Over alles lag een laag cementstof, fijn als talkpoeder, en het rook naar vochtige kalk.

De man met het geweer liep door de donkere ruimte tot hij dicht bij de nieuw aangebouwde noordoosthoek was. Toen stopte hij, drukte zijn rug tegen het ruwe oppervlak van een betonnen pilaar en bleef roerloos staan. Bewoog centimeter voor centimeter naar rechts met zijn hoofd gedraaid tot hij kon zien waar hij was. Iets

meer dan twee meter van de nieuwe buitenmuur. Zicht op het noorden. De muur kwam ongeveer tot zijn middel. Onafgewerkt. Er waren bouten ingegoten waarop een vangrail zou worden bevestigd om te voorkomen dat auto's tegen het beton zouden rijden. Er waren putjes in de vloer waarin de nieuwe parkeermeters zouden worden geplaatst.

De man met het geweer schoof nog wat verder en draaide wat tot hij de hoek van de pilaar tussen zijn schouderbladen voelde. Hij draaide zijn hoofd opnieuw. Hij had nu zicht op het noorden en het oosten. Op het hele plein. De vijver was een smalle rechthoek die bij hem vandaan liep. Hij was misschien vijftientig bij zes meter. Het was gewoon een grote bak met water. Als een groot, verhoogd zwembad om baantjes te trekken. De randen waren vier gemetselde, tot het middel reikende muurtjes. Het water kabbelde ertegenaan. Zijn zichtlijn liep precies diagonaal van de dichtstbijzijnde hoek naar de hoek ertegenover. Er stond ongeveer een meter water in. De fontein spoot midden in de vijver. Hij kon hem horen en hij hoorde het trage verkeer op straat en het geluid van voetstappen beneden. Tussen de dichtstbijzijnde muur van de vijver en de muur die het plein afsloot van First Street was misschien een meter ruimte. Beide muren liepen meer dan vijf meter parallel, van oost naar west, met een smal voetpad ertussen.

Hij bevond zich op de eerste verdieping van de garage, maar door de manier waarop First Street tegen de heuvel opliep, lag het plein beduidend minder dan één verdieping onder hem. Het hoogteverschil, dat er zeker nog was, was maar gering. Rechts van het plein zag hij de ingang van het nieuwe kantoorgebouw. Het was een sjoefele toestand. Na de bouw had het leeggestaan. Dat wist hij. Om de nieuwe binnenstad nog enigszins aanzien te geven had de staat er dus maar overheidskantoren in ondergebracht. Kantoren van de Dienst voor Wegverkeer en een gezamenlijk rekruteringskantoor van de landmacht, marine, luchtmacht en het korps mariniers. Misschien de sociale dienst. Misschien de belastingdienst. De man met het geweer wist het niet precies. En het maakte hem ook niet echt uit.

Hij liet zich op zijn knieën zakken en ging op zijn buik liggen. Een scherpschutter bewoog zich vooral voort in tijgersluipgang. In al zijn jaren in het leger had hij kilometers gekropen in tijgersluipgang. Knieën, ellebogen en buik. De standaardtactiek schreef voor dat de scherpschutter en zijn verkenners op een kilometer afstand van hun eenheid kruipend een positie innamen. Tijdens zijn oplei-

ding had hem dat soms uren gekost, om te voorkomen dat de waarnemer hem in zijn verrekijker zou vangen. Nu hoefde hij slechts tweeënhalve meter. En voorzover hij wist waren er geen verrekijkers op hem gericht.

Hij bereikte de muur en drukte zich stijf tegen het beton. Toen wriemelde hij zich omhoog tot hij zat. Daarna op zijn knieën. Hij vouwde zijn rechterbeen onder zich. Hij zette zijn linkervoet plat neer en zijn linkerscheenbeen recht. Tilde het geweer op. Legde het voorhout op de lage betonnen muur. Maakte een rustige, zaggende beweging tot het stevig en stabiel aanvoelde. *Gesteund knielen* heette dat in het handboek. Het was een goede houding. Alleen liggen met een steun met twee poten was naar zijn idee beter. Hij ademde in en weer uit. *Eén schot, één dode*. Het credo van de scherpshutter. Succes vereiste beheersing, rust en kalmte. Hij ademde in en weer uit. Voelde dat hij ontspande. Voelde zich thuis.

Klaar.

Infiltratie voltooid.

Nu wachten op het juiste moment.

Hij wachtte ongeveer zeven minuten, hield zich stil, ademde rustig, maakte zijn hoofd leeg. Hij keek naar de bibliotheek links. Erboven en erachter lag de fly-over van de snelweg op zijn stelten, als om het oude kalkstenen gebouw te omhelzen, te wiegen en te beschermen tegen kwaad. Dan ging het meer rechthoekig achter de zwart glazen toren langs. De snelweg lag ongeveer even hoog als de vierde verdieping van de garage hier. Voor de toren stond bij de ingang een eenzame steen met het logo van NBC, een pauze, maar de man met het geweer wist dat een kleine lokale vestiging van de omroep niet het hele gebouw zou gebruiken. Waarschijnlijk niet meer dan een enkele verdieping. De rest was vermoedelijk verhuurd aan zelfstandige advocaten, accountantskantoren, makelaars en verzekeringsagenten. Of het stond leeg.

Er kwamen mensen uit het nieuwe gebouw rechts. Mensen die een nieuw kentekenbewijs hadden opgehaald of oude kentekenplaten hadden ingeleverd of dienst hadden genomen of hadden geruzied met de federale bureaucratie. Veel mensen. De overheidskantoren gingen dicht. Vrijdagmiddag vijf uur. Ze kwamen de deuren uit en liepen van rechts naar links voor hem langs, voegden zich in een enkele rij als ze bij het nauwe gedeelte kwamen en langs de vijver tussen de twee muurtjes door moesten. Als de eendjes die voorbijgleden in een schiettent. De een na de ander. *Een en al doelwit*. De

afstand was een meter of dertig. Ongeveer. Beslist niet meer dan dat. *Heel dichtbij.*

Hij wachtte.

Sommige mensen lieten hun vingers door het water slepen als ze erlangs liepen. Het stenen muurtje had daar precies de goede hoogte voor. De man met het geweer zag koperen munten op de zwarte tegels onder het water, zweverig en rimpelig waar het water van de fontein het oppervlak van de vijver verstoorde.

Hij keek. Hij wachtte.

De stroom mensen groeide aan. Er waren er nu zo veel dat ze moesten inhouden en schuifelen en wachten tot ze een plaats vonden in de enkele rij die tussen de twee muurtjes door ging. Net als het verkeer bij de wegversmalling beneden in First Street. Een bottleneck. *Na u. Nee, na u.* Het maakte ze traag. Het waren nu trage eendjes in een schiettent.

De man met het geweer ademde in en weer uit en wachtte.

Toen wachtte hij niet langer.

Hij haalde de trekker over.

Zijn eerste schot raakte een man in het hoofd, hij was op slag dood. Het geweeschot klonk luid, er was een supersonisch krakend geluid van de kogel, een roze pluimpje uit het hoofd van de man, die in elkaar zakte als een marionet waarvan de touwtjes waren doorgeknipt.

Raak met het eerste koude schot.

Uitstekend.

Hij werkte snel, van links naar rechts. Het tweede schot raakte de volgende man in het hoofd. Precies hetzelfde resultaat. Het derde schot raakte een vrouw in haar hoofd. Zelfde resultaat. Drie schoten in misschien twee seconden. Drie doden neer. Absolute verrassing. Even was er geen reactie. Toen brak de chaos los. Pandemonium. Paniek. Er waren twaalf mensen opgesloten in de nauwe ruimte tussen de muur van het plein en die van de vijver. Drie waren al neer. De resterende negen begonnen te rennen. Vier renden vooruit en vijf draaiden om, weg van de lichamen en renden terug. Die vijf botsten tegen de stroom mensen die nog hun kant op kwam. Er werd plotseling hard gegild. Er was een massieve, vastgelopen paniekerige massa, direct in het zicht van de man met het geweer. Afstand minder dan dertig meter. Heel dichtbij.

Zijn vierde schot doodde een man in een pak. Het vijfde schot miste alles en iedereen. De Sierra Matchking scheerde langs de schouder van een vrouw en ging sissend het water van de vijver in. Hij

negeerde het en verplaatste de Springfield iets. Het zesde schot raakte een man in zijn neus en blies zijn hoofd op.

De man met het geweer hield op met schieten.

Hij dook in elkaar achter de muur van de garage en kroop een meter achteruit. Hij rook verbrand kruit en boven het tuitende geluid in zijn oren uit hoorde hij vrouwen gillen, mensen rennen en het geknars van op elkaar botsende auto's op de straat beneden. *Rustig maar, mensjes*, dacht hij. *Het is voorbij. Ik ben weg*. Hij lag op zijn buik en veegde de hulzen bij elkaar. Het heldere messing van Lake City glansde vlak voor zijn neus. Hij schepte er vijf op met zijn hand, maar de zesde rolde weg en viel in een open uitzetvoeg. Viel domweg omlaag in een twintig centimeter diepe, één centimeter brede sleuf. Hij hoorde het kleine metalen geluidje waarmee het de bodem bereikte.

En nu?

Laten liggen, beslist.

Geen tijd.

Hij ramde de vijf hulzen die hij wel te pakken had in de zak van zijn regenjas en kroop achteruit op zijn tenen, zijn vingers en buik. Hij bleef even roerloos liggen en luisterde naar het gegil. Toen ging hij op zijn knieën zitten en stond op. Draaide zich om en liep dezelfde weg terug die hij was gekomen, snel maar beheerst over het ruwe beton, langs de steigerplanken, door het duister en het stof, onder het geelzwarte lint door. Terug naar de MPV.

De schuifdeur was nog steeds open. Hij wikkelde het warme geweer in de deken en schoof de deur dicht. Stapte voorin en startte de motor. Wierp door de voorruit een blik op de parkeermeter. Er stonden nog zesenvertig minuten op. Hij reed achteruit en draaide naar de uitgang. De uitrit af en de onbemande uitgang door, sloeg rechtsaf en nog een keer in de wirwar van straten achter de warenhuizen. Hij was al onder het viaduct van de snelweg door toen hij de eerste sirenes hoorde. Hij ademde uit. De sirenes gingen in oostelijke richting en hij ging naar het westen.

Goed gedaan, dacht hij. *Onopgemerkte infiltratie, zes schoten afgevuurd, vijf keer raak, succesvolle exfiltratie, een koud kunstje.*

Toen moest hij plotseling glimlachen. Langdurig bijgehouden militaire dossiers tonen aan dat een modern leger een score haalt van één vijandelijk slachtoffer op vijftienduizend door de infanterie afgevuurde schoten. Maar voor zijn gespecialiseerde scherpschutters zijn de cijfers beter. Veel beter. Twaalfeneenhalf *duizend* keer beter, om precies te zijn. Een modern leger haalt een score van één

vijandelijk slachtoffer op één-komma-twee door een scherpschutter afgevuurde schoten. En één op één-komma-twee is precies even veel als vijf op zes. Precies hetzelfde gemiddelde. Eenvoudig rekensommetje. Dus zelfs na al die jaren scoorde een getrainde militaire scherpschutter precies wat zijn oude instructeurs van hem zouden verwachten. Dat zou hun plezier hebben gedaan.

Maar zijn oude instructeurs hadden scherpschutters opgeleid voor het slagveld, niet voor een misdrijf in de stad. Bij een misdrijf in de stad spelen onmiddellijk factoren mee die het slagveld niet kent. Die factoren hebben de neiging te morrelen aan de definitie van *succesvolle exfiltratie*. In dit geval reageerden de media snel. Niet verrassend, omdat de schietpartij precies voor de lokale kantoren van NBC plaatsvond. Er gebeurden twee dingen, zelfs nog voordat een tiental omstanders tegelijkertijd in paniek 911 belde met hun mobiele telefoon. In de eerste plaats begonnen alle minicamera's in de NBC-kantoren te draaien. De camera's werden gepakt, ingeschakeld en uit het raam gericht. In de tweede plaats begon een lokale correspondentie met de naam Ann Yanni de tekst te repeteren van wat, dat wist ze meteen, haar eerste landelijke primeur zou worden. Ze was misselijk en bang en geschokt, maar ze zou haar kans grijpen nu die zich aandiende. Dus begon ze in gedachten alvast aan haar verslag. Ze wist dat woorden de toon zetten en de woorden die in haar opkwamen, waren *sluipschutter* en *stompzinnig* en *slachting*. De alliteratie was puur instinct. En het was banaal. Maar *slachting*, dat was wat zij ervan vond. En *slachting* was een fantastisch woord. Het gaf aan hoe willekeurig, wreed, beestachtig en gewelddadig het was. Het was precies het goede woord voor het verhaal. Tegelijkertijd beseftte ze dat het niet het goede woord zou zijn voor de bijschriften onder de beelden. *Bloedbad* was dan beter. *Vrijdagavond Bloedbad?* *Spitsuur Bloedbad?* Ze rende naar de deur en hoopte dat haar tekstredacteur uit eigen beweging met zoiets zou komen.

Evenmin aanwezig op het slagveld is de lokale politie. De gelijktijdige meldingen bij 911 maakten van het schakelbord in de centrale een feestelijk verlichte kerstboom. De politie en de brandweer rukten binnen veertig seconden uit. Alles en iedereen werd gemobiliseerd, en alles en iedereen met zwaailicht en gillende sirene. Elke patrouillewagen, elke beschikbare rechercheur, elke technische rechercheur, elke brandweerwagen, elke EHBO'er en elke ambu-

lance. Eerst was het een complete chaos. De meldingen bij 911 waren paniekerig en onsamenhangend. Maar dat er misdrijven waren begaan was duidelijk, en ook dat het om ernstige misdrijven ging. Dus kreeg het hoofd van de *Serious Crimes Squad* voorlopig de leiding. Dat was een hooggekwalificeerde politieveteraan, al twintig jaar in dienst, ooit begonnen als eenvoudige diender. Hij heette Emerson. Hij baande zich een weg door het langzame verkeer, ontweek opgebroken stukken straat, wanhopig en vertwijfeld, en had geen idee van wat er was gebeurd. Roofoverval, drugs, bendeoorlog, terroristische aanslag, hij had geen enkele informatie. Helemaal niets. Maar hij bleef kalm. Min of meer. Hij hield zijn hartslag onder de honderdvijftig. Hij had een directe verbinding met de telefonist in de centrale en wachtte terwijl hij reed, wanhopig snakkend naar meer informatie.

‘Nieuwe met een mobiel,’ schreeuwde de telefonist.

‘Wie?’ schreeuwde Emerson terug.

‘Marinier, van het rekruteringsbureau.’

‘Getuige?’

‘Nee, hij was binnen. Maar nu is hij buiten.’

Emerson klemde zijn kaken op elkaar. Hij wist dat hij niet als eerste op de plaats van het misdrijf kon zijn. Op geen stukken na. Hij wist dat hij de zaak moest leiden vanuit de achterhoede. En dus had hij een paar ogen nodig. Nu. *Marinier? Goed genoeg.*

‘Oké,’ zei hij. ‘Verbind maar door.’

Er klonk een reeks luide klikken en elektronische geluiden en toen was er een andere akoestiek. Buiten, gegil op de achtergrond, gespetter van water. *De fontein*, dacht hij.

‘Wie is dit?’ vroeg hij.

De stem die antwoordde, klonk beheerst maar gehaast, luid, hoorbaar ademend, vlak bij de microfoon van een mobiele telefoon.

‘Ik ben Kelly,’ klonk het. ‘Sergeant eerste klas, United States Marine Corps. Met wie spreek ik?’

‘Emerson, politie. Ik zit in het verkeer, op ongeveer tien minuten afstand. Wat gebeurt er?’

‘Vijf KIA.’

‘Vijf doden?’

‘Positief.’

Shit. ‘Gewonden?’

‘Niet dat ik kan zien.’

‘Vijf doden en geen gewonden?’

‘Positief,’ zei de marinier opnieuw.

Emerson zei niets. Hij had eerder schietpartijen gezien op pleinen. Hij had dode mensen gezien. Maar hij had nog nooit *alleen maar* dode mensen gezien. Bij schietpartijen in open ruimten vielen naast doden ook altijd gewonden. Meestal één op één, minstens.

‘Weet u dat zeker, geen gewonden?’ vroeg hij.

‘Absoluut, sir,’ zei de marinier.

‘Wie zijn de doden?’

‘Burgers. Vier mannen, één vrouw.’

‘Shit.’

‘Zeker,’ zei de marinier.

‘Waar was u?’

‘In het rekruteringsbureau.’

‘Hebt u iets gezien?’

‘Niets.’

‘Hebt u iets gehoord?’

‘Inkomend vuur, zesmaal.’

‘Handwapens?’

‘Lang wapen, denk ik. Niet meer dan één.’

‘Een *geweer*?’

‘Een semiautomaat, denk ik. Het was snelvuur, maar niet volautomatisch. De doden zijn allemaal in het hoofd geraakt.’

Een scherpschutter, dacht Emerson. *Shit. Een idioot met een wapen.*

‘Is hij nu weg?’

‘Er wordt niet meer geschoten.’

‘Maar hij zou er nog steeds kunnen zijn.’

‘Mogelijk. Iedereen heeft dekking gezocht. De meesten zijn nu in de bibliotheek.’

‘Waar bent u nu?’

‘In dekking achter de muur van het plein, sir. Met nog wat mensen.’

‘Waar zat *hij*?’

‘Dat is niet met zekerheid te zeggen. Misschien in de parkeergarage. Het nieuwe deel. Er waren mensen die daarnaar wezen. Misschien hebben ze het vuur uit een loop gezien. Het is het enige gebouw met direct zicht op de KIA’s.’

Een puinhoop, dacht Emerson. *Een verdomde slangenkuil.*

‘De media zijn er,’ zei de marinier.

Shit, dacht Emerson.

‘Bent u in uniform?’ vroeg hij.

‘Groot tenue, sir. Voor het rekruteringsbureau.’

‘Oké, doe uw best om orde te houden tot mijn mannen er zijn.’
‘Zeker, sir.’

De verbinding werd verbroken en Emerson hoorde weer het ademen van de telefonist in de centrale. *De tv en een gek met een geweer*, dacht hij. *Shit, shit, shit. Je staat onder druk, overal pottenkijkers, en de beste stuurman staan aan wal, net als overal waar ooit tv heeft rondgelopen als er een gek met een geweer was.* Hij drukte op de knop voor een verbinding met alle wagens.

‘Alle eenheden, attentie,’ zei hij. ‘Dit was één enkele gek met een geweer. Waarschijnlijk een automatisch wapen. Willekeurige schoten in een openbare ruimte. Mogelijk vanuit het nieuwe deel van de parkeergarage. Dus hij zit daar nog of hij heeft al de benen genomen. Als hij weg is, zit hij in een auto of loopt hij. Alle eenheden op meer dan tien blokken van het plein: stoppen en de wegen rond de binnenstad afzetten. Niemand erin en niemand eruit, Oké? Geen auto’s, geen voetgangers, niemand. Onder geen enkel beding. Alle eenheden die dichterbij zijn, door naar het plein, zo voorzichtig als maar kan. Maar laat hem niet ontsnappen. *Laat hem niet glippen.* Er is geen enkel excuus, mensen, we moeten die kerel pakken, *vandaag*, voordat CNN ons het werken onmogelijk maakt.’

De man in de MPV drukte op de knop van de afstandsbediening op de zonneklep en de garagedeur rolde stommeling omhoog. Hij reed naar binnen, drukte weer op de knop en de deur zakte achter hem naar beneden. Hij schakelde de motor uit en zat even stil. Toen stapte hij uit, liep door de bijkeuken naar de keuken. Hij klopte de hond op zijn kop en zette de tv aan.

EHBO’ers in kogelvrije vesten gingen de bibliotheek aan de achterkant binnen. Twee van hen bleven binnen om te kijken of er gewonden waren onder de menigte die er zich schuilhield. Vier anderen verlieten het gebouw door de hoofdingang, renden gebukt over het plein en hurkten neer achter de muur. Ze kropen naar de lichamen en constateerden dat er geen overlevenden waren. Volgens bleven ze daar. Plat op de grond, bewegingloos, naast de dode lichamen. *Niet onnodig in het zicht totdat de garage is uitgekamd*, had Emerson gezegd.

Emerson parkeerde dubbel twee blokken van het plein en gaf een brigadier in uniform de leiding bij het doorzoeken van de parkeergarage, van boven naar beneden, vanuit de zuidwesthoek. De

politie in uniform doorzocht de vierde verdieping en toen de derde. Toen de tweede. Toen de eerste. Het oude deel was problematisch. Het was slecht verlicht en stond vol geparkeerde auto's en elke auto was een potentiële schuilplaats. Er kon iemand in zitten, of onder liggen, of achter schuilen. Maar ze vonden niemand. Met het nieuwe deel hadden ze niet echt een probleem. Het was helemaal niet verlicht, maar er waren geen geparkeerde auto's in dat deel. De agenten daalden eenvoudigweg de trappen af en lieten hun zaklantaarns op iedere verdieping rond schijnen.

Niemand.

De sergeant ontspande en riep zijn mannen bij zich.

'Prima werk,' zei Emerson.

En het was prima werk. Omdat ze vanuit de zuidwesthoek hadden gezocht, was de noordoosthoek helemaal onberoerd gebleven. Er was niets verstoord. Dus of het nu geluk of wijsheid was, de politie had onberispelijk gefunctioneerd tijdens de eerste fase van wat uiteindelijk kon worden beschouwd als een onberispelijk onderzoek van begin tot eind.

Tegen zeven uur 's avonds werd het donker en was Ann Yanni elf keer in de lucht geweest. Drie keer landelijk en acht keer lokaal. Ze was een beetje teleurgesteld met dat aantal. Ze voelde dat de redactie van de omroep wat sceptisch naar haar was. *Als er bloed vloeit, uitzenden!* was het credo van de omroepen, maar dit bloed vloei'de ver weg, ver van New York of Los Angeles. Het gebeurde niet in de een of andere keurig onderhouden buitenwijk van Washington D.C. Er zat een luchtje aan van een mafkees-van-het-platteland. Er was niet echt kans dat er een *belangrijk* persoon voor het vizier van die kerel zou lopen. En dus was het niet echt iets voor prime time. En om eerlijk te zijn had Ann ook niet veel te melden. Geen van de slachtoffers was nog geïdentificeerd. Niemand van de *afgeslachten*. De lokale politie hield de kaarten goed gedekt totdat de nabestaanden stuk voor stuk waren ingelicht. En dus kon ze geen smeui'ge achtergrondverhalen delen met het publiek. Ze wist niet precies wie van de mannelijke slachtoffers huisvaders waren geweest. Wie er naar de kerk gingen. Ze wist niet of de vrouw moeder was of echtgenote. Ze kon evenmin veel beeldmateriaal laten zien. Niet meer dan een groeiende menigte mensen achter versperingen van de politie, en een statisch shot van een grijze First Street, en zo nu en dan een close-up van de parkeergarage waarvandaan iedereen scheen te denken dat de sluipschutter had geschoten.

Tegen acht uur had Emerson veel vooruitgang geboekt. Zijn mannen hadden honderden verklaringen afgenomen. Eerste sergeant Kelly van het korps mariniers was er nog steeds van overtuigd dat hij zes schoten had gehoord. Emerson was geneigd hem te geloven. Waarschijnlijk kon je mariniers wel vertrouwen op dat punt. Iemand anders vertelde dat zijn mobiele telefoon waarschijnlijk de hele tijd aan had gestaan, verbonden met de voicemail van weer iemand anders. De provider leverde de opname, waarop zwak zes schoten te horen waren. Maar het medisch onderzoek had maar vijf wonden van binnendringende kogels geteld bij de slachtoffers. Dat betekende dat er een kogel zoek was. Drie andere getuigen waren vaag, maar beweerden alle drie dat ze een klein pluimpje water hadden zien opspatten uit de vijver.

Emerson gaf opdracht de vijver leeg te pompen.

De brandweer nam dat voor zijn rekening. Ze plaatsten schijnwerpers, schakelden de fontein uit en gebruikten een pomp om het water af te voeren naar het riool. Ze dachten dat ze zo'n driehonderdduizend liter water moesten verplaatsen en dat ze daar een uur voor nodig hadden.

Ondertussen had de technische recherche met rietjes en laserpointers het fatale traject van de kogels geschat. Ze gingen ervan uit dat de betrouwbaarste informatie van het eerste slachtoffer zou komen. Vermoedelijk liep die doelgericht van rechts naar links over het plein toen het eerste schot kwam. Daarna was het best mogelijk dat de volgende slachtoffers probeerden weg te duiken, zich omdraiden of zich op een andere manier onvoorspelbaar hadden gedragen. En dus baseerden ze hun conclusies uitsluitend op het eerste slachtoffer. Zijn hoofd was een puinhoop, maar het leek vrij duidelijk dat de kogel er iets van boven naar beneden en van links naar rechts doorheen was gegaan. Een rechercheur ging rechtop staan op de plaats van het slachtoffer en een ander hield een rietje onder de juiste hoek tegen de zijkant van zijn hoofd. Toen dook de eerste weg en vuurde een derde een laserpointer af door het rietje. Dat produceerde een kleine rode punt op de noordoosthoek van de uitbreiding van de parkeergarage, eerste verdieping. Getuigen hadden beweerd dat ze daar vuur uit een loop hadden gezien. Nu had de techniek die beweringen bevestigd.

Emerson stuurde zijn technische recherche de garage in en zei ze dat ze alle tijd van de wereld hadden. Maar hij zei ze ook dat ze niet met lege handen terug moesten komen.

Ann Yanni verliet de zwart glazen toren om halfnegen en nam een cameraploeg mee naar de versperring vijf blokken verderop. Ze dacht dat ze sommige van de slachtoffers misschien zou kunnen identificeren door mogelijkheden weg te strepen. Misschien zouden daar wel mensen zijn wier verwanten niet voor het eten thuis waren gekomen, wanhopig op zoek naar informatie. Ze schoot twintig minuten band vol. Ze kreeg geen enkele specifieke informatie. In plaats daarvan kreeg ze twintig minuten gehuil en gejammer en verbijsterd ongeloof. De hele stad voelde pijn en was geschokt. Toen ze begon, was ze heimelijk trots dat ze er middenin stond en toen ze ophield, stonden de tranen in haar ogen en was ze misselijk.

In de parkeergarage kwam de doorbraak. Het was een goudmijn. Een schatkist. Een politieagent drie blokken verderop had een verklaring afgenomen van een vaste gebruiker van de garage die vertelde dat het laatste parkeervak op de eerste verdieping geblokkeerd was geweest met een oranje verkeerskegel. Daarom had de getuige noodgedwongen de garage weer verlaten om op een andere plek te parkeren. Hij was er kwaad om geworden. Iemand van de gemeente zei dat die kegel daar niet officieel stond. Absoluut niet. Onmogelijk. Geen reden voor. Dus werd de kegel als bewijsmateriaal in een zak gedaan en afgevoerd. Vervolgens zei de man van de gemeente dat er onopvallende veiligheidscamera's waren bij de ingang en de uitgang, verbonden met een videorecorder in een onderhoudsruimte. De band werd eruit gehaald en meegenomen. Toen zei de man van de gemeente dat de nieuwbouw stillag bij gebrek aan geld en dat er al twee weken niet was gewerkt. Dus alles wat daar nog geen twee weken lag, had niets met hem te maken.

De technische recherche begon bij de geel-zwarte afzettingstape, *Voorzichtig, niet betreden*. Het eerste wat ze vonden was een plukje blauw katoen op het ruwe beton recht onder de tape. Niet meer dan een amper zichtbaar pluisje. Alsof iemand zich op een knie had laten zakken om zich onder de tape door te wurmen en er iets van zijn spijkerbroek was blijven haken. Ze fotografeerden het pluisje en pakten het vervolgens in zijn geheel op met een vel doorzichtig plastic, voorzien van een kleeflaag. Vervolgens zetten ze filmzonnen laag boven de vloer. Boven het twee weken oude cementstof. Ze zagen perfecte voetstappen. *Werkelijk* perfecte voetstappen. Het hoofd van de technische recherche belde Emerson met zijn Motorola.

‘Hij had vreemde schoenen aan,’ zei hij.

‘Wat voor rare schoenen?’

‘Ooit van crêpe gehoord? Het is een ruw soort rubber. Bijna rauw. Heel veel grip. Alles blijft eraan vastzitten. Als we deze kerel vinden, vinden we ook schoenen met crêpezolen die onder het cementstof zitten. En hij heeft ook een hond thuis.’

‘Een hond?’

‘We hebben hondenharen, opgepikt door de crêpe, al eerder. En hier er weer af geschraapt op het ruwe beton. En tapijtvezels. Waarschijnlijk van kleden thuis en vloermatten in zijn auto.’

‘Ga door,’ zei Emerson.

Om tien voor negen praatte Emerson de commissaris bij voor een persconferentie. Hij hield niets achter. Het was aan de commissaris om te bepalen wat hij wilde vertellen of verbergen.

‘Zes schoten afgevuurd en vijf mensen dood,’ zei Emerson. ‘Allemaal schoten in het hoofd. Ik wed dat het een getraind schutter was. Waarschijnlijk een ex-militair.’

‘Of een jager?’ zei de commissaris.

‘Groot verschil tussen het schieten op herten en het schieten op mensen. De techniek is misschien wel het hetzelfde, maar het gevoel niet.’

‘Hebben we er goed aan gedaan de FBI erbuiten te houden?’

‘Het was geen terrorisme. Het was één enkele gek. Dat is eerder gebeurd.’

‘Ik wil zelfverzekerd kunnen zeggen dat we hem zullen pakken.’

‘Dat weet ik,’ zei Emerson.

‘Dus hoe zelfverzekerd kan ik zijn?’

‘Tot nu toe hebben we goed materiaal, maar geen geweldig materiaal.’

De commissaris knikte en zei niets.

Om precies negen uur kreeg Emerson een telefoontje van de patholoog. Diens staf had röntgenfoto’s gemaakt van de vijf hoofden. Omvangrijke weefselschade. Wonden waar de kogels het hoofd waren binnengedrongen en weer hadden verlaten, geen achtergebleven kogels.

‘Hollow point,’ zei de patholoog. ‘Allemaal dwars erdoorheen.’

Emerson draaide zich om en keek naar de vijver. *Zes kogels daar*, vijf er dwars doorheen en één misser. De vijver was om kwart over negen eindelijk leeg. De slangen van de brandweer begonnen lucht aan te zuigen. Het enige wat achterbleef, was een centimeter

schuimachtig zand en een heleboel rommel. Emerson liet de lampen bijstellen en stuurde twaalf rekruten van de politieschool over de muren, zes vanaf de ene kant en zes vanaf de andere kant.

De technische recherche in de nieuwbouw van de parkeergarage telde achtenveertig voetstappen heen en vierenveertig terug. De dader was op de heenweg vol vertrouwen, maar behoedzaam geweest en had op de terugweg stevig doorgestapt. Haastig. De voetstappen hadden maat 45. Ze vonden vezels op de laatste pilaar voor de noordoosthoek. Glanskatoen, zo te zien, van een lichtgekleurde regenjas, op schouderhoogte, alsof de kerel zijn rug tegen het ruwe beton had gedrukt en er vervolgens omheen was geschoven om uit te kijken op het plein. Ze vonden stof tussen de pilaar en de muur dat duidelijk was verstoord. En nog meer blauwe vezels en regenjasvezels, en kleine kruimels van crêperubber, licht van kleur en oud.

‘Hij tijgerde,’ zei het hoofd van de technische recherche. ‘Knieën en ellebogen op de heenweg en knieën, *tenen* en ellebogen weer terug. Als we ooit zijn schoenen vinden, zitten de punten onder de krassen.’

Ze ontdekten waar hij moest zijn gaan zitten en vervolgens was geknield. Recht voor die plek zagen ze schraapsel van vernis op de rand van de muur.

‘Daar heeft hij zijn geweer gesteund,’ zei het hoofd van de technische recherche. ‘Heen en weer gezaagd voor de stabiliteit.’

Hij nam de positie in en richtte de blik over het schraapsel van vernis, alsof hij een geweer richtte. Wat hij zag was Emerson, die voor de lege vijver ijsbeerde, dertig meter weg.

De rekruten van de politieschool waren dertig minuten in de lege vijver bezig. Ze kwamen eruit met allerlei rommel, bijna acht dollar aan muntjes en zes kogels. Vijf ervan waren niet meer dan vervormde klodders lood, maar één zag er absoluut gloednieuw uit. Het was een boot tail hollow point, prachtig gegoten, vrijwel zeker een .308. Emerson belde het hoofd van de technische recherche in de garage.

‘Ik heb je hierbeneden nodig,’ zei hij.

‘Nee, ik heb jou hierboven nodig,’ antwoordde het hoofd van de technische recherche.

Emerson ging op weg naar de eerste verdieping en trof alle techni-

sche rechercheurs gehurkt aan, terwijl ze met hun lantaarns in een nauwe spleet in het beton schenen.

‘Uitzetvoeg,’ zei het hoofd van de technische recherche. ‘En kijk eens wat erin is gevallen.’

Emerson drong zich tussen de mannen, keek omlaag en zag de glans van koper.

‘Een patroonhuls,’ zei hij.

‘De man heeft de andere meegenomen, maar deze is hem ontglipt.’

‘Vingerafdrukken?’ vroeg Emerson.

‘Laten we het hopen,’ zei het hoofd van de technische recherche.

‘Weinig mensen dragen handschoenen als ze hun magazijn laden.’

‘Hoe krijgen we hem eruit?’

Het hoofd van de technische recherche stond op en zocht een elektriciteitsdoos in het plafond. Er was er een dichtbij, nieuw, met een waaier van losse draden. Hij keek op de vloer eronder en zag een waar rattennest van losse, weggegooide einden. Hij pakte een stuk aardedraad van een halve meter. Hij maakte het schoon en boog het in een L-vorm. Het was stijf en zwaar. Waarschijnlijk te zwaar voor het soort tl-verlichting dat ze hier zouden gebruiken, vermoedde hij. Misschien lag de bouw daarom wel stil uit geldgebrek. Misschien gaf de gemeente het geld wel op de verkeerde manier uit.

Hij wurmde de draad omlaag in de voeg en schoof het uiteinde keurig netjes in de lege huls. Vervolgens tilde hij de huls er heel voorzichtig uit om krassen te voorkomen. Hij liet hem vallen in een plastic zak voor bewijsmateriaal.

‘Ik zie je op het bureau,’ zei Emerson. ‘Over een uur. Ik zal een officier van justitie opscharrelen.’

Hij liep weg, over een spoor parallel aan de voetstappen. Toen stopte hij, bij het lege parkeervak.

‘Maak de meter leeg,’ riep hij. ‘En zoek naar vingerafdrukken op alle kwartjes.’

‘Waarom?’ riep het hoofd van de technische recherche terug. ‘Denk je dat die kerel heeft betaald?’

‘Ik wil alles afdekken.’

‘Je moet wel hartstikke gek zijn als je parkeergeld gaat betalen vlak voordat je vijf mensen neerknalt.’

‘Je knalt alleen vijf mensen neer als je hartstikke gek bent.’

Het hoofd van de technische recherche haalde zijn schouders op. De meter leegmaken? Maar hij vermoedde dat dit het soort ingevingen was waar rechercheurs voor werden betaald en dus belde

hij met zijn mobiel de verbindingsman van de gemeente en vroeg hem terug te komen.

In deze fase werd er altijd iemand van het Openbaar Ministerie bij gehaald, want de verantwoordelijkheid voor vervolging rustte louter en alleen op de schouders van de officier van justitie. Het was niet de politie die in de rechtszaal won of verloor. Het was de officier van justitie. Dus maakte het Openbaar Ministerie een eigen evaluatie. Was er een zaak? Was het een zwakke of een sterke zaak? Het leek wel een verhoor. Een rechtszaak vóór de rechtszaak. Deze keer, vanwege de omvang, mocht Emerson zijn kunstje voor de officier van justitie zelf vertonen. De grote baas, de man die zich had laten kiezen. En herverkiezen.

Ze maakten er in het kantoor van Emerson een bespreking van voor drie man. Emerson, het hoofd van de technische recherche en de officier van justitie. De officier van justitie heette Rodin, wat een inkorting was van een Russische naam die heel wat langer was geweest toen zijn overgrootouders naar Amerika vertrokken. Hij was vijftig, slank en fit en heel behoedzaam. Zijn winstpercentage als officier was uitzonderlijk, maar dat kwam vooral omdat hij geen vervolging zou instellen tenzij hij zeker was van een gewonnen zaak. Bij minder zekerheid gaf hij het al snel op en gaf hij de politie de schuld. Zo kwam het tenminste bij Emerson over.

‘Ik heb serieus goed nieuws nodig,’ zei Rodin. ‘De hele stad wordt gek.’

‘We weten precies hoe het is gebeurd,’ zei Emerson. ‘We hebben elke stap in kaart gebracht.’

‘Weet je wie het heeft gedaan?’ vroeg Rodin.

‘Nog niet. Voorlopig is hij de Grote Onbekende.’

‘Vertel het hele verhaal eens.’

‘We hebben een zwart-wit videoband van een beveiligingscamera waarop een lichtgekleurde MPV de garage elf minuten voor de gebeurtenis binnenkomt. Kenteken onherkenbaar vanwege modder en vuil, en de hoek van de camera is niet fantastisch. Maar waarschijnlijk is het een Dodge Caravan, niet nieuw, met achteraf getinte ramen. We bekijken op dit moment oude banden omdat het duidelijk is dat hij al eerder in de garage is geweest om een bepaald parkeervak te blokkeren met een verkeerskegel die hij eerder heeft gestolen op een bouwplaats van de gemeente.’

‘Kunnen we diefstal bewijzen?’

‘Oké, verkregen,’ zei Emerson.

‘Misschien werkt hij voor openbare werken.’

‘Misschien.’

‘Denk je dat die kegel van het werk in First Street komt?’

‘Er wordt in de hele stad gebouwd.’

‘First Street is het dichtste bij.’

‘Het maakt me niet echt uit waar die kegel vandaan komt.’

Rodin knikte. ‘Dus hij reserveerde een parkeervak voor zichzelf?’

Emerson knikte op zijn beurt. ‘Precies bij de nieuwbouw. Dat maakte de kegel aannemelijk. We hebben een getuige die hem daar minstens een uur eerder heeft gezien. Er staan vingerafdrukken op de kegel. Een heleboel. De rechterduim en -wijsvinger komen overeen met die op een kwartje uit de parkeermeter.’

‘Hij betaalde om te parkeren?’

‘Blijkbaar.’

Rodin was even stil.

‘Dat houdt geen stand,’ zei hij. ‘De verdediging zal beweren dat hij de kegel daar om een onschuldige reden heeft neergezet. Weet je, egoïstisch, maar onschuldig. En dat kwartje kan al dagen in die meter hebben gezeten.’

Emerson glimlachte. *Een politieman denkt als een politieman, een jurist als een jurist.*

‘Er is meer,’ zei hij. ‘Hij parkeerde en toen liep hij door de nieuwbouw. Op verschillende plaatsen heeft hij sporen achtergelaten, van zijn schoenen en zijn kleren. En hij moet sporen hebben opgepikt, vooral in de vorm van cementstof. Waarschijnlijk een heleboel.’

Rodin schudde zijn hoofd. ‘Bewijst dat hij op de plaats delict is geweest ergens in de afgelopen twee weken. Dat is alles. Niet specifiek genoeg.’

‘We hebben op drie manieren houvast op zijn wapen.’

Dat maakte Rodin attent.

‘Hij miste bij één schot,’ zei Emerson. ‘Het ging de vijver in. En weet je? Dat is precies de manier waarop een ballistisch laboratorium een geweer test. Ze schieten in een lange bak met water. Het water remt de kogel af en brengt hem tot stilstand zonder enige schade. Dus hebben we een gave kogel met alle velden en trekken die we nodig hebben om hem aan één bepaald geweer te koppelen.’

‘Kun je dat éne geweer vinden?’

‘We hebben schraapsel van vernis waar hij het geweer heeft gestabiliseerd op de muur.’

‘Dat is mooi.’